

KINO STUDIJA „PARAMOUNT“ NEPLANAVO MANĖS KVIESTI vaidinti Maiklo Korleonės. Jie norėjo Jacko Nicholsono. Arba Roberto Redfordo. Arba Warreno Beatty'io, arba Ryano O'Nealo. Tačiau Puzo'o knygoje Maiklas vadina save „Korleonės šeimos nevykėliu“. Jo vaidmeniui reikėjo gražaus neaukšto, tamsiaplaukio, švelnių bruožų – niekam grėsmės nekeliančios išvaizdos – aktoriaus. Todėl nė vienas iš jų neati-

tiko studijos reikalavimų. Bet tai dar nereiškę, kad vaidmenį turėčiau gauti aš.

Vis dėlto tai reiškė, jog pirmą kartą gyvenime turėsiu gali-mybę dalyvauti atrankoje vaidmeniui ir kad teks skristi į Va-karų pakrantę, o tokios kelionės visiškai nenorėjau. Baimės įveikti nepavyko net priminus sau, jog tai vaidmuo „Krikšta-tėvyje“. Nenorėjau skristi į Kaliforniją. Bet Marty'is Bregma-nas mane prirėmė: „Tu sėsi į tą sumautą lėktuvą“, – ir atnešė pintą viskio, kurį galėčiau gerti skrydžio metu, – taigi nuskri-dau ten.

„Paramount“ jau buvo atmetusi visus Francio pasiūlytus kandidatus. Jimmy'į Caaną ir Bobą Duvallį – puikius, jau ži-nomus, aktorius – kylančias žvaigždes. Po velnių, jie atmetė net Brando. Einant į studiją man buvo visiškai aišku, kad jie nenori ir manęs. Beje, žinojau, jog nesu vienintelis kandida-tas, pakviestas į studiją. Atrankoje Maiklo vaidmeniui daly-vavo daug jaunų to meto aktorių. Tai žinoti nebuvo smagu. Bet mano kandidatūrą prastumti padėjo vaidmuo filme „Pa-nika Adatų parke“. Jis dar nebuvo išleistas, bet, laimei, Jerry'is Schatzbergas sutiko duoti kino studijai „Paramount“ peržiū-rėti aštuonių minučių ištrauką su mano pasirodymu ir taip padėjo įtikinti ją bent jau suteikti man šansą.

Knygą „Krikstatėvis“ lydėjo milžiniška sėkmė, apie ją kalbėjo visi ir nekantravo sulaukti būsimo filmo. Dar prieš laukiamą atranką Francis nuvedė mane pas kirpėją San Fran-siske, nes norėjo, kad Maiklo šukuosena būtų autentiška, XX a. penktojo dešimtmečio. Kirpėjas, išgirdęs, jog kuriame šį filmą, susimąstė ir atsitraukė, visas apimtas drebulio. Vė-liau sužinojome, kad jis patyrė širdies smūgį. Jau tada užkuli-siuose buvo aišku – su šiuo filmu siejami itin dideli lūkesčiai. Studijos „Paramount“ vadovai susirinkę nuolat niršo vienas

ant kito ir rėkavo. Visur buvo juntama įtampa. Tad laikiausi įsikibęs zen filosofijos – „ir tai praeis“. Vis primindavau sau: „Gilinkis į personažą. Kas vyksta šioje scenoje? Kur tu eini? Iš kur? Kodėl esi čia?“

Keletą dienų, vilkėdamas vieną iš Maiklo vaidmeniui sukurto karinių uniformų, kankinio veidu sėdėjau atrankose. Mano veidas visada atrodydavo taip. Manau, tai buvo kaukė, kurią visur nešiojau, nes tai padėdavo viską išverti. Bet turiu pripažinti, kad scenos, kurią reikėjo suvaidinti, nelaikiau geriausiu pasirinkimu. Tai buvo vestuvių pradžios scena, kurioje Maiklas aiškina savo merginai Keitei, kuo iš tikrųjų užsiima jo šeima ir kas yra pagrindiniai veikėjai, tvarkantys jo tėvo reikalus. Tai buvo niekuo neišsiskirianti scena – mudu su Diane'a Keaton sėdime prie kuklaus stalelio, geriame vandenį, tarsi tai būtų vynas. Maiklas savo merginai pasakoja apie sicilietiško vestuvių tradicijas. Šioje scenoje Maiklo vaidmens nebuvo įmanoma atskleisti kaip nors giliau. Jį įsivaizdavau lyg žystančią gėlę – reikėjo sulaukti, kad vaidmuo kaip gėlė išsiskleistų. Kaip šioje scenoje, per tokį trumpą laiką, būčiau galėjęs tai perteikti? Įkvėpti daugiau gyvybės Maiklui tuomet negalėjau – niekas nebūtų galėjęs.

Bet štai kur paslaptis – Francis norėjo manęs. Jis norėjo, kad vaidinčiau aš, ir tai žinojau. Kas galėtų aktoriui būti geriau nei žinoti, jog režisierius nori būtent jo? Tai geriausia, kas galėtų nutikti. Tai, kad Francis pasirinko Diane'ą Keaton, man taip pat kaip dovana. Keitės vaidmens atrankoje buvo keletas kitų aktorių, bet spėjau, jog Diane'ą jis pasirinko taikydamas, kad ji vaidintų su manimi. Žinojau – karjera jai puikiai sekasi, ji pasirodė Brodvėjaus spektakliuose, kaip antai: „Plaukai“ (*Hair*) ir „Sugrok tai dar kartą, Semai“ (*Play It Again, Sam*) su Woody'iu Allenu. Likus kelioms dienoms iki atran-

kos, susitikau su Diane'a bare Linkolno centre, ir mudu iškart radome bendrą kalbą. Su ja buvo lengva bendrauti, ji turėjo gerą humoro jausmą ir pripažino manąjį. Pajutau, kad turiu draugę ir sąjungininkę.

Sužinojęs, jog tikrai gavau vaidmenį, paskambinau savo močiutei: „Žinai, aš vaidinsiu „Krikštądevyje“ Maiklą Korleonę.“ Ji sušuko: „Oi, Sonny'i, klausyk! Korleonėje gimė tavo senelis.“ Nežinojau, kur gimęs mano senelis, žinojau tik tiek, kad jis iš Sicilijos, – kai senelis atvyko į Ameriką, jo niekas nebepersekiavo, dėl to jis čia ir pasiliko. Tik dabar sužinoti, jog kilęs iš Korleonės, to paties miestelio, nuo kurio kilo mano personažo ir jo šeimos pavardė? Pagalvojau – kažkas iš aukščiau man padeda, nes kaip dar galėjo įvykti toks sutapimas, kad gavau šį vaidmenį?

Vis dar ieškojau savyje atsakymo, kas man yra Maiklas, – turėjau įsijausti į jo vaidmenį. Prieš prasidedant filmavimui, ilgai žingsniuodavau pirmyn ir atgal per Manhataną – nuo 91-osios gatvės iki Vilidžo ir atgal – vis galvodamas, kaip tai suvaidinti. Dažniausiai vaikščiodavau vienas, kartais miesto centre sutikdavau Charlie'į, ir mudu kartu grįždavome į šiaurinę miesto dalį. Filmo pradžioje Maiklas – jaunas vyras, – kaip jau minėjau, šiek tiek sutrikęs, šiek tiek nerangus. Jis tarsi ir čia, bet kartu jo lyg ir nėra. Įtampa kaupiasi iki tos akimirkos, kai jis savanoriškai pasisiūlo pašalinti Solozo'ą ir Maklaskį – narkotikų prekeivį ir korumpuotą policininką, – kurie kėsinosi nužudyti jo tėvą. Ir staiga Maiklo jausmai tarsi prasprogsta.

Romane tai išsamiai aprašyta, nes knygoje pasakojimui galima skirti tiek laiko, kiek reikia. Lauki ir stebi, kaip viskas plėtojasi. Bet kaip tokį virsmą turėčiau atskleisti filme?

PRIEŠ PRADEDANT FILMUOTI „KRIKŠTATĖVĮ“, SUSITIKAU SU mažuoju Alu Lettieri'iu, puikiu vaikinui ir nuostabiu aktoriumi, kuris turėjo vaidinti Soložą. Man tiesiog pasakė: „Turėtum susitikti su šiuo vaikinui. Tau bus naudinga.“ Iš dalies supratau, kodėl, – sutikau. Vieną dieną mudu nuvažiavome į vieną priemiesčio rajoną.

Mažasis Alas mane atvedė į gražius, kruopščiai prižiūrusius tradiciniu stiliumi įrengtus namus. Kai tenka kažkur keliauti, pro tokius dažnai praeiname net nesusimąstydami, kas juose gyvena. Jis įvedė mane į vidų ir supažindino su šeimos galva – tas vyras atrodė kaip paprastas verslininkas. Man jis priminė Volstrito vadovą, investicijų bankininką ar rizikos fondų valdytoją. Pasisveikinome šiltu rankos paspaudimu. Jį supo mylinti šeima. Žmona patiekė gėrimų ir užkandžių dailiuose porceliano induose. Du jo jauni sūnūs atrodė maždaug mano amžiaus. Aš – tiesiog keistas aktorius, atkakles čia, kad iš tos aplinkos įsisavinčiau viską, kiek tik išgalio. Mūsų pokalbis buvo mandagus ir paviršutiniškas. Niekada nepaklausiau mažojo Alo, kodėl jis mane čia atsivedė, tačiau prisiminiau žodžius, girdėtus prieš šį apsilankymą, – esą tai bus naudinga mano darbui. Mažasis Alas pažinojo keletą tokių vyrų. Rimtų vyrų. Ir dabar jis supažindino mane su vienu iš jų.

Jis man suteikė galimybę pajusti, kaip visa tai atrodo ir veikia tikrovėje, o ne kaip vaizduojama filmuose. Žinoma, šių namų šeimnininkas tikrai nesirengė su manimi atvirauti apie tai, ko aš negalėjau žinoti. Tiesiog gėrėme ir žaidėme žaidimus. Nuotraukoje, užfiksuotoje tada, vilkiu sportinį megztinį, juokiuosi su gėrimu rankoje, o mažasis Alas rodo man pistoletą. Tiesiog pramogaujančių vyrų vakarėlis.

Buvau vaikas iš Pietų Bronkso. Italas. Sicilietis. Puikiai žinojau, ką reiškia būti laikomam žmogumi, kuris galbūt susijęs su nusikaltėlių gaujomis. Visi, kurių vardų paskutinė raidė – balsė, dažnai būdavo įtariamai dėl galimų ryšių su tuo pasauliu. Užuoť lyginamas su beisbolo legenda Joe DiMaggio'u, galėjai būti siejamas su Alu Capone'e.

Daugelis iš mūsų niekada nesusidurs su nusikaltimais, juo labiau jų nedarys. Ir vis dėlto slapčia žavimės žmonėmis, kurie pasiryžta nepaisyti visuomenės taisyklių, kurie ieško kito kio kelio. Amerikietišku kūrinių herojams maištauti būdinga. Užaugome žaisdami Jesse'į Jamesą ir Vaikį Billy'į. Jie tapo mūsų legendomis. Brandino supratingumą. Mafijos istorija taip pat čia turi savo vietą.

FILMUOTIS „KRIKŠTATĖVYJE“ PRADĖJAU NUO ĮŽANGINĖS VESTuvių scenos, ji buvo filmuojama Staten Ailande maždaug savaitę. Iš savo kuklios kasdienybės patekau į didžiulę Holivudo filmavimo aikštelę, pilną įrangos, karščiu tvoskiančių prožektorių, kamerų bėgių, kranų ir virš galvų kabančių mikrofonų, gausybės Francio nurodymus vykdančių aktorių ir šimtų statistų.

Visa tai buvo visiškai nauja patirtis. Tačiau tuo pat metu jaučiausi jaučiai, o prisitaikyti pasirodė lengva. Didžiulėje, pilnoje žmonių scenoje netrukus apsipratau. Turėjau savo vietą, kur galėjau įsitaisyti, – pavyzdžiui, prie grimo stalo, jie stovėjo specialiai tam skirtose erdviose patalpose. Ateidavau, atsisėdau kampe, – jei pamatydavau žmonių, linktelėdavau pasisveikindamas. Niekas nežinojo, kas esu. Todėl tiesiog ramiai įsiliedavau į aplinką, mėgaudavausi tuo, ir viskas buvo gerai.